

HÖGSKOLAN
DALARNA

Examensarbete

Grundnivå

Goodwill

En studie om sambandet mellan nedskrivningar av goodwill och företagens väsentliga händelser

A study on the relationship between impairment of goodwill and the significant events of the companies

Författare: Ömer Abic, Johannes Larsson

Handledare: Carl Olsmats

Examinator: Martin Johanson

Ämne/huvudområde: Företagsekonomi

Kurskod: FÖ2023

Högskolepoäng: 15 hp

Examinationsdatum: 2020-05-25

Vid Högskolan Dalarna finns möjlighet att publicera uppsatsen i fulltext i DiVA. Publiceringen sker open access, vilket innebär att arbetet blir fritt tillgängligt att läsa och ladda ned på nätet. Därmed ökar spridningen och synligheten av uppsatsen.

Open access är på väg att bli norm för att sprida vetenskaplig information på nätet. Högskolan Dalarna rekommenderar såväl forskare som studenter att publicera sina arbeten open access.

Jag/vi medger publicering i fulltext (fritt tillgänglig på nätet, open access):

Ja

Nej

HÖGSKOLAN
DALARNA

Förord

Vi vill börja med att rikta ett stort tack till vår handledare Carl Olsmats för den hjälp och stöttning som han bidragit med under studiens gång.

Vi vill även tacka Zuzana Macuchova och Charlie Lindgren som delat med sig av sina statistikkunskaper.

Vi skulle även vilja tacka våra studiekamrater tillika vänner Jim Jakobs och Kasper Lindqvist som vi har studerat tätt ihop med under våra år på Högskolan Dalarna.

Sist men inte minst vill vi rikta ett stort tack till våra familjer och respektive som stöttat oss under dessa år.

Stort tack

Ömer Abic

Johannes Larsson

HÖGSKOLAN
DALARNA

Sammanfattning

Vi har studerat svenska börsnoterade bolag på Stockholmsbörsens largecap-lista som omfattar de största börsnoterade bolagen i Sverige. Syftet med denna studie är att söka samband mellan bolagens nedskrivningar av goodwill och väsentliga händelser. Dessa väsentliga händelser utgörs av byte av revisor och verkställande direktör. Den teoretiska referensramen utgår från tidigare teorier om företagsledningars olika sätt att subjektivt bedöma behovet av nedskrivningar. Det är inte alltid en ledning tar beslut som är för företagets bästa utan kan ha egna incitament för att maximera den egna nyttan. Metoden som vi utgått från i vår studie har varit en kvantitativ metod där vi samlat in data från bolagens årsredovisningar och kvantifierat det för att söka samband genom regressionsanalys. Vårt resultat ger inga indikationer på samband mellan nedskrivningar av goodwill och väsentliga händelser.

Nyckelord: Goodwill, Impairment, Big bath, Earnings management, Positive accounting theory, Principal agent theory

Begrepp

Begrepp	Förklaring
FASB	Financial Accounting Standards Board
SFAS	Statement of Financial Accounting Standards
IASB	International Accounting Standards Board
IFRS	International Financial Reporting Standards
IAS	International Accounting Standards
ÅRL	Årsredovisningslagen

HÖGSKOLAN
DALARNA

Abstract

We have studied Swedish listed companies on the Stockholm Stock Exchange largecap list, which includes the largest listed companies in Sweden. The purpose of this study is to seek connection between the companies' impairment losses on goodwill and significant events. These significant events consist of a change of accountant and CEO. The theoretical frame of reference is based on previous theories on the different ways of management to subjectively assess the need for write-downs. It is not always a management decision that is for the good of the company but may have its own incentives to maximize its own benefit. The method we used in our study has been a quantitative method where we collected data from the companies' annual reports and quantified it to seek connection through regression analysis. Our results do not give any indication of the relationship between impairment of goodwill and significant events.

Keywords: Goodwill, Impairment, Big bath, Earnings management, Positive accounting theory, Principal agent theory

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
1.1 Bakgrund.....	1
1.2 Problemdiskussion.....	2
1.3 Problemformulering.....	4
1.4 Syfte.....	5
1.5 Avgränsning.....	5
1.6 Bidrag.....	5
2. Referensram.....	6
2.1 Regelverken IFRS 3 och IAS 36.....	6
2.2 Agentteorin.....	7
2.3 Positive accounting-theory.....	8
2.4 Earnings management.....	8
2.5 Big Bath.....	9
2.6 Tidigare forskning.....	10
2.7 Hypoteser.....	11
3. Metod.....	13
3.1 Kvantitativ och deduktiv.....	13
3.2 Metodkritik.....	13
3.3 Validitet och reliabilitet.....	14
3.4 Urval.....	15
3.5 Bortfall.....	16
3.6 Insamling och bearbetning av data.....	16
3.7 Kontrollvariabler.....	18
3.8 Analysmetod.....	22
3.9 Etik.....	24
4. Empiri.....	25
4.1 Deskriptiv statistik: Byte av revisor.....	25
4.2 Deskriptiv statistik: Byte av verkställande direktör.....	26
4.3 Pearsons korrelation.....	28
5. Resultat och analys.....	30
5.1 Hypotesprövning byte av revisor.....	30

5.2	Hypotesprövning byte av verkställande direktör	31
5.3	Analys	31
6.	Slutsats.....	37
6.1	Förslag till vidare forskning.....	38
6.2	Våra lärdomar	38
	Litteraturförteckning.....	39

Tabellförteckning

Tabell 1	Variabelöversikt	22
Tabell 2	Deskriptiv statistik: Företag som bytt Revisor	26
Tabell 3	Deskriptiv statistik: Företag som inte bytt Revisor	26
Tabell 4	Deskriptiv statistik: Företag som bytt VD	27
Tabell 5	Deskriptiv statistik: Företag som inte bytt VD.....	28
Tabell 6	Korrelationstest: Byte av revisor	29
Tabell 7	Korrelationstest: Byte av verkställande direktör.....	29
Tabell 8	Regressionsanalys: Byte av revisor	30
Tabell 9	Regressionsanalys: Byte av verkställande direktör	31

1. Inledning

Det här kapitlet innehåller en bakgrund, följt av en problemdiskussion som leder till studiens problemformulering och syfte. I slutet av kapitlet beskrivs studiens avgränsningar och bidrag.

1.1 Bakgrund

Vid ett bolagsförvärv utgörs köpet enligt Carlsson och Sandell (2018) normalt sett av en köpeskillning som det köpande bolaget betalar. Köpeskillningens storlek beror på hur mycket nettotillgångar det förvärvade bolaget har. Nettotillgångarna består av det egna kapitalet, vilket är samma sak som tillgångar minus skulder. Goodwill uppstår som en residual när köpeskillningen är högre än det förvärvade bolagets egna kapital (Carlsson & Sandell, 2018). Residualen, eller den överskjutande delen som kallas goodwill, kan uppstå på grund av olika omständigheter enligt Marton, Lundqvist och Pettersson (2016). Marton et al. (2016) menar att goodwill enklast kan översättas som framtida extra goda vinster. Detta är även Carlsson och Sandell (2018) inne på och menar att dessa extra goda vinster ska genereras av förvärvet. Några exempel på faktorer som dessa framtida extra goda vinster kan utgöras av är att det finns en stor tilltro till bland annat det förvärvade bolagets kundregister, särskild kvalificerad personalstyrka och synergieffekter som uppstår i och med sammanslagningen. Det finns även en liten risk att företaget som gör rörelseförvärvet helt enkelt kalkylerat fel och att goodwillen som uppstår inte genererar de extra goda vinster som det finns en tro om (Carlsson & Sandell, 2018; Marton et al., 2016).

De amerikanska standardsättarna Financial Accounting Standards Board (FASB) slopade år 2001 kravet för avskrivning av goodwill som uppstår vid rörelseförvärv och ersatte det med nedskrivningar (Gros & Koch, 2019). Det innebär att företagen minst en gång per år, eller vid indikation, ska göra en nedskrivningsprövning (Gros & Koch, 2019). Standarden kallas för Statement of Financial Accounting Standards 142 (SFAS 142). För att skapa en harmonisering av redovisningen globalt, följde International Accounting Standards Boards (IASB) efter och lanserade år 2004 International Financial Reporting Standards 3 (IFRS 3) som behandlar rörelseförvärv (Marton et al., 2016). I IFRS 3 återfinns nedskrivningar av goodwill

under beteckningen International Accounting Standards 36 (IAS 36). Alla bolag inom EU som är noterade på en reglerad marknad ska följa IFRS 3 (Gros & Koch, 2019; Marton et al., 2016).

Tillgångar med en begränsad nyttjandeperiod eller ekonomisk livslängd ska skrivas av systematiskt. Nyttjandetiden, eller den ekonomiska livslängden, är det antal år som tillgången beräknas att komma till nytta i bolaget (Lönqvist, 2012). Hur lång nyttjandeperioden, eller den ekonomiska livslängden på en tillgång är, beror bland annat på hur länge tillgången kan komma att hålla rent tekniskt, om utvecklingen kan göra tillgången omodern och hur länge marknaden kan tänkas attraheras av denna tillgång. Dessa redovisningsregler gällde fram till år 2004 även goodwill (Lönqvist, 2012).

Regeländringen har inte varit helt oproblematisk och nedskrivningsprövningarna, som många gånger influeras av företagsledningens subjektiva bedömningar, skapar enligt Marton et al. (2016) och Ramanna och Watts (2012) svårigheter kring redovisningens reliabilitet.

1.2 Problemdiskussion

Regeländringen från avskrivningar av goodwill till nedskrivningsprövning har debatterats flitigt enligt Marton et al. (2016). Ett av de främsta skälen är att nedskrivningarna sker efter en prövning som företagen själva gör. De företag som omfattas av regeländringen uppvisar bättre resultat än tidigare då de inte längre behöver skriva av goodwill. Avskrivningar bokförs som en kostnad, vilket påverkar företagets resultat, som i sin tur påverkar det egna kapitalet. Eftersom goodwill inte längre skrivs av, uppstår inte denna kostnad och resultatet blir då bättre (Marton et al., 2016). Företagsledningen ska minst en gång per år göra en nedskrivningsprövning för att bestämma goodwillens verkliga värde. De grundläggande bestämmelserna i IFRS är att en tillgång inte ska ha ett högre värde i redovisningen än de framtida kassaflöden som tillgången kan generera. Skulle det vid en nedskrivningsprövning visa sig att det verkliga värdet är lägre än det redovisade värdet, måste en nedskrivning göras och den bokförs som en kostnad och påverkar företags resultat (Marton et al., 2016). Hur goodwillen ska bedömas, när

en nedskrivning ska ske och hur denna redovisning går till, behandlas i IAS 36. Värdet av goodwill är svårt att bestämma då det är svårt att koppla tillgången till ett specifikt kassaflöde. Svårigheterna består dels i komplikationen kring goodwillens verkliga värde och att det är en subjektiv bedömning företagen gör (Marton et al., 2016). Materiella tillgångar som till exempel fastigheter är, för att jämföra med immateriella tillgångar, lättare att sätta ett verkligt värde på då de är fysiska och enklare att värdera utifrån marknadsvärdet (Marton et al., 2016).

Vid en nedskrivningsprövning ska företaget enligt Marton et al. (2016) ta hänsyn till återvinningsvärdet för tillgången. Återvinningsvärdet är tillgångens eller den kassagenerande enhetens verkliga värde minus dess nyttjandevärde. Problemet som uppstår enligt Marton et al. (2016) är att goodwill ensamt inte genererar något kassaflöde och kan därför inte enskilt prövas för ett nedskrivningsbehov. Reglerna enligt IAS 36 anger att tillgången ska beräknas tillsammans med andra tillgångar, det vill säga en kassagenererande enhet och nedskrivningsprövningen sker då på en högre nivå (Marton et al., 2016). Därmed är det här som företagsledningens subjektiva bedömningar ställer till med problem. Goodwill kan fördelas på alla kassagenererade enheter i bolaget och det blir därför i princip omöjligt att urskilja om det ger ett så positivt kassaflöde som företagsledningen hade räknat med (Marton et al., 2016).

Regeländringen av goodwill från avskrivningar till nedskrivningar har även inneburit stora utmaningar för revisorer gällande företagsledningens värdering av goodwill (Ayres, Neal, Reid, & Shipman, 2019). I en artikel av Chen, Keung och Lin (2019) diskuterar författarna företagsledningens bedömningar och komplexiteten i värderingen av goodwill. De menar att värderingen av goodwill som innehåller ett antal komplexa matematiska parametrar är svår att både ifrågasätta och kontrollera för en utomstående. Revisorer som ska revidera bolagen och säkerställa att redovisningen ger en rättvisande bild, har enorma svårigheter med detta och sannolikheten för att företagsledningen lyckas manipulera redovisningen är högre. Vidare framhäver Chen et al. (2019) att revisorerna har en begränsad tid för revision och hinner inte gå in på djupet gällande företagsledningens bedömningar. Deras studie visar att företag som är mer transparenta med

upplysningen av hur goodwill har räknats fram, även har högre revisionskostnader. Det innebär i korthet att om revisorn får mer tid på sig att djupare granska företagsledningens värdering, innebär det även lägre risk för en felaktig värdering och tvärtom (Chen et al., 2019).

Stein (2019) har i en undersökning funnit ett positivt samband mellan nedskrivningar av goodwill och revision som utförs av en revisor som är specialiserad i branschen. Detta styrker således argumentet om svårigheterna för en allmän revisor att förstå komplexiteten i företagsledningens kalkyler och de risker det innebär. Ett annat problem som Ayres et al. (2019) pekar på i en undersökning kring nedskrivningar av goodwill och revisorns roll är revisionsuppdraget. Även om en revisor ska agera oberoende finns det en affärsmässig relation till klienten och det ligger i revisorns intresse att åta sig uppdrag för att tjäna pengar. Ayres et al. (2019) menar att de har funnit ett betydande samband mellan företagsledningens val av revisor och på hur revisorn ser på nedskrivningar. En revisor som är positivt inställd till nedskrivningar riskerar att framtas uppdraget till förmån för en revisor som kan se mellan fingrarna, vilket är negativt och urholkar den viktiga rollen som revisorn har (Ayres et al., 2019).

1.3 Problemformulering

Utifrån problemen som diskuteras kring goodwill och huruvida en företagsledning verkligen skriver ned goodwill utifrån behov eller andra faktorer, har vi intresserat oss för att undersöka om nedskrivning av goodwill påverkas av olika händelser. De händelser vi avser att fokusera på är byte av verkställande direktör och byte av revisor. Dessa händelser återfinns i förvaltningsberättelsen och benämns enligt 6 kap 1§ ÅRL (SFS 1995:1554) som väsentliga händelser.

Vår frågeställning är därmed om det föreligger något samband mellan nedskrivningar av goodwill och väsentliga händelser. Detta kommer vi att försöka besvara med följande hypoteser:

- *H_{0a}: Byte av revisor påverkar inte nedskrivningar av goodwill*
- *H_{1a}: Byte av revisor påverkar nedskrivningar av goodwill*

- *H_{0b}: Byte av verkställande direktör påverkar inte nedskrivningar av goodwill*
- *H_{1b}: Byte av verkställande direktör påverkar nedskrivningar av goodwill*

1.4 Syfte

Syftet med denna uppsats är att undersöka om det föreligger något samband mellan svenska börsnoterade bolags nedskrivningar av goodwill och väsentliga händelser.

1.5 Avgränsning

Denna studie fokuserar på svenska börsbolag som återfinns på Stockholmsbörsens largecap-lista. Det omfattar de största företagen på Stockholmsbörsen med ett börsvärde på minst en miljard euro (Avanza, 2020). Anledningen till vårt val av bolag är för att dessa bolag har en skyldighet att redovisa enligt IFRS regelverket. Tidsperioden som vi har för avsikt att studera är från åren 2015 - 2018 för att vara säkra på att bolagens årsredovisningar har inkommit till bolagsverket.

1.6 Bidrag

Det finns tidigare forskning om samband mellan nedskrivningar av goodwill och olika händelser som har omfattat ett större antal länder, däribland Sverige. En intressant undersökning har gjorts av Glaum et al. (2018). De sökte samband mellan nedskrivningar av goodwill och olika händelser, däribland byte av verkställande direktör. Andra samband som det också har forskats kring är mellan nedskrivningar av goodwill och byte av revisor. Vår förhoppning är att med denna studie kunna bidra med kunskap kring ämnet utifrån ett svenskt perspektiv och med svenska bolag under en högkonjunktur. Vi tror att vår undersökning kommer att ge indikationer på om det finns några samband mellan storleken på svenska bolags nedskrivningar av goodwill och väsentliga händelser. Vi tror att det kan finnas en unik vinkel i vår studie, då vi medvetet valt att lägga fokus på en period då Sverige befann sig i en högkonjunktur. Tidigare studier har omfattat åren före och efter 2008 då den stora finanskrisen uppstod.

2. Referensram

Det här kapitlet innehåller en referensram som vi redogör för enligt följande: IFRS 3 och IAS 36, Agentteorin, Positive accounting-theory, Earnings management, Big Bath och tidigare forskning. Kapitlet avslutas med våra hypoteser.

2.1 Regelverken IFRS 3 och IAS 36

När regelsättarna införde IFRS 3, var syftet att det rapporterade företags information gällande rörelseförvärv skulle vara mer relevant, tillförlitligt och jämförbart (FAR Akademi, 2013). Förvärvsmetoden kräver att förvärvaren identifieras och att fastställande av förvärvstidpunkten fastställs. Vidare ska de identifierbara förvärvade tillgångarna samt redovisning och värdering av goodwill anges om förvärvet skett till högre pris än nettotillgångarna. Om förvärvet skett till ett lägre pris, ska vinsten redovisas direkt. Det ska även framgå vilket företag som är förvärvare i rörelseförvärvet (FAR Akademi, 2013). Förvärvaren ska värdera de identifierbara tillgångarna och skulderna till deras verkliga värde per förvärvstidpunkten (FAR Akademi, 2013).

I IAS 36, som reglerar hur nedskrivningar av bland annat goodwill ska göras, är syftet att beskriva olika metoder som företagen ska använda för att säkerställa att dess tillgångar inte redovisas till ett högre värde än återvinningsvärdet (FAR Akademi, 2013). Om det redovisade värdet överstiger nuvärdet av förväntade framtida inbetalningsöverskott, är det värderat för högt. Till framtida inbetalningsöverskott räknas antingen att tillgången utnyttjas i verksamheten eller att den avyttras. Om det redovisade värdet överstiger det verkliga värdet, anger standarden att tillgången ska skrivas ned (FAR Akademi, 2013). Några intressanta punkter i IAS 36 33§ är vilka faktorer företaget ska beakta vid uppskattning av de framtida kassaflödena. Där står det bland annat att företagsledningen ska basera *uppskattningar* av framtida kassaflöden på *rimliga* och verifierbara *antaganden* som återspeglar *företagsledningens bästa bedömning* av de ekonomiska förhållanden som beräknas råda under tillgångens återstående nyttjandeperiod. Företaget ska basera kassaflödesprognoser på de senaste finansiella budgetar och prognoser som *fastställts av företagsledningen* (FAR Akademi, 2013).

2.2 Agentteorin

I stora organisationer, där ledning och ägarskap är separerade från varandra, kan vissa intressekonflikter uppstå (Jensen & Meckling, 1976). Utgångspunkten i agentteorin handlar främst om att ägarna, även kallad *principalen*, och företagets ledning, även kallad *agenten*, inte jobbar mot samma mål. Stora företag har oftast en ägandeform i egenskap av aktieägare och verksamheten drivs av en styrelse och företagsledning. Detta förhållande skapar en informationsasymmetri där ledningen sitter på bättre information om företaget än ägarna. Detta för att de verkar i och driver verksamheten (Jensen & Meckling, 1976). Givet att detta förhållande föreligger och med utgångspunkt från att både ägare och ledning är nytto-maximerare menar Jensen och Meckling (1976) att det finns goda skäl att tro att ledningen kommer att agera i sina egna intressen snarare än ägarnas. Det kommer de att kunna göra genom att utnyttja det informationsövertag de har gentemot ägarna i syfte att maximera den egna nyttan (Jensen & Meckling, 1976). Ägarna är inte helt oförberedda för detta scenario och kan vidta vissa åtgärder för att motverka det (Carrington, 2014). Carrington (2014) hävdar att en av dessa åtgärder är revision. Att företaget har en revisor som kontrollerar de finansiella rapporterna och ledningens uttalanden ger en viss försäkran. Jensen och Meckling (1976) kallar denna åtgärd för övervakning (monitoring) och menar att ytterligare en åtgärd som ägarna kan ta till är incitamentsstrukturer (bonding) för att skydda sig mot ledningens egna incitament. Till incitamentsstrukturer hör bland annat bonusprogram för ledningen. Dessa åtgärder benämns som agentkostnader och även om det kostar ägarna pengar så är de villiga att vidta de för att ledningen ska sträva mot ägarnas mål i högre utsträckning. Förutom dessa två åtgärder som ägarna är villiga att bekosta, finns det en tredje kostnad. Det är ledningens opportunistiska beteende och ägarna är helt enkelt inte beredda att göra något åt det (Jensen & Meckling, 1976).

För att koppla detta till goodwill så har Li och Sloan (2017) i en undersökning om företagsledningens opportunistiska beteende och nedskrivningar av goodwill funnit intressanta samband. De menar att även om en nedskrivning av goodwill skulle vara motiverad kan ledningen välja att avstå från det. Detta beror på att företagsledningen vill möta aktieägarnas förväntningar på bolagets resultat och utdelningar. Tillfälligt

stora vinster ger företagsledningen bättre förutsättningar att ha en hög aktiekurs vilket i sin tur innebär att bolaget kan behålla sitt höga marknadsvärde (Li & Sloan, 2017).

2.3 Positive accounting-theory

I en artikel av Watts och Zimmerman (1978) undersöker författarna förhållandet mellan ledning och ägare i stora amerikanska bolag för att ta reda på om det ligger andra faktorer bakom redovisningen än att den ska vara kvalitativ. Positive accounting-theory utgår likt agentteorin från att ledningen i ett bolag agerar opportunistiskt och utnyttjar informationsövertaget till sin fördel för att maximera den egna nyttan (Watts & Zimmerman, 1978, 1990) Teorin bottnar i att det finns en intressekonflikt mellan ägare och ledning och att de ekonomiska konsekvenserna är det främsta skälet till ledningens val av redovisningsmetod (Watts & Zimmerman, 1978, 1990). Ledningens redovisningsval påverkas av olika faktorer som delas upp i tre hypoteser. Den första hypotesen, *bonus hypothesis*, är kopplad till ledningens ersättningar i form av bonusar. Hypotesen utgår från att de redovisningsval som ledningen väljer att göra till stor del är en form av resultatmanipulering för att förbättra bolagets resultat. Ett exempel på det är att bolaget undviker att göra nedskrivningar då det hade påverkat resultatet negativt. Det ger i sin tur högre bonusersättningar till ledningen. Andra hypotesen, *debt covenant hypothesis*, är företagets skuldsättningsgrad där ledningen gör sina redovisningsval för att påverka skuldsättningsgraden. Detta gör de för att inte överstiga avtalade nivåer som företaget har med kreditgivare. Den tredje hypotesen, *political cost hypothesis*, är politiska kostnader som beskriver att ledningar till företag som är under granskning från media och allmänheten gör sitt bästa för att inte visa allt för höga vinster. Detta eftersom det kan bidra till att nya politiska regelkrav eller högre skatter införs. Politiska kostnader innefattar även lobbying för att kunna påverka politiker i deras beslutsfattande (Watts & Zimmerman, 1978, 1990).

2.4 Earnings management

Earnings management är resultatmanipulering och förekommer i olika former. En form är redovisningsmässig manipulering som påverkar företagets ekonomiska ställning trots att det inte har några effekter på kassaflödet (Graham, Harvey, &

Rajgopal, 2005). Utgångspunkten är att ledningens beslutsfattande och aktioner inte har någon effekt på kassaflödet, utan det är snarare resultatet som påverkas. Graham et al. (2005) har i en undersökning kommit fram till intressanta resultat. Studien består av intervjuer med över 400 ekonomichefer på olika företag. Resultatet pekar exempelvis på att det bland ekonomicheferna finns en stark tilltro till att visa upp positiva resultat istället för kassaflöde. Enligt Graham et al. (2005) finns en uppfattning hos ekonomicheferna om att intressenterna lägger störst vikt vid resultatet. Enligt ekonomisk teori är kassaflödet det som påverkar ett företags värde, vilket står i kontrast till studiens resultat. Vidare menar Graham et al. (2005) att ekonomicheferna gör en jämförelse av resultatet mot föregående år och att det blir en slags värdemätare. Om företaget når samma resultat som under motsvarande period året innan, kommer det enligt ekonomicheferna att öka företagets trovärdighet på marknaden och leda till att aktiekursen bibehålls eller till och med ökar (Graham et al., 2005). Hartwig (2018) förklarar detta och menar att ledningen inte skulle acceptera en lönsam investering om det föreligger en risk att en sån åtgärd skulle bidra till att det verkliga resultatet skulle understiga det förväntade resultatet. Detta kallas för real resultatmanipulering eftersom ledningen väljer att manipulera resultatet med hjälp av åtgärder som är reala. Ett exempel på det är att företaget skjuter upp investeringar på framtiden till förmån för ett stabilt resultat (Hartwig, 2018). Det finns en viktig skillnad mellan resultatmanipulering och real resultatmanipulering. När företagen gör en resultatmanipulering, väljer de att tänja på reglerna eller totalt strunta i de för att uppnå önskad effekt. Real resultatmanipulering är istället faktiska åtgärder som ledningen tar till för att uppnå ett visst resultat. Det kan till exempel vara att skjuta investeringar på framtiden för inte att påverka den i närtid ekonomiska ställningen (Hartwig, 2018).

2.5 Big Bath

Att företagen väljer att göra stora av- eller nedskrivningar under samma år menar Walsh, Craig och Clark (1991) är något som kallas för Big Bath. Walsh et al. (1991) menar att det är något som företagsledningen ofta gör när de redan visar ett lågt resultat och minskar risken för kritik. Big Bath är en metod som, enligt Watts och Zimmerman (1990), ledningen använder för att de har incitament att göra egna framtida bonusar större. Detta är något som även Jordan och Clark (2004) är inne

på. De menar att Big Bath-teorin används när resultatet är sämre än förväntat och att det då skall leda till att ledningen inte kommer att bli straffade lika hårt vid stora av- eller nedskrivningar eftersom resultatet redan är så pass dåligt. Jordan och Clark (2004) utvecklar det vidare och menar att det är en medveten strategi av en ledning att göra på det här sättet, för att nästkommande årens vinster med stor sannolikhet kommer att framstå som relativt mycket högre och bättre. Detta är vanligt förekommande, särskilt vid byte av den verkställande direktören. Den nya verkställande direktören ser sin chans att kunna visa upp ett bättre resultat i jämförelse med föregångaren som tidigare drev bolaget. På det sättet kan den gamla verkställande direktören framställas i sämre dager (Jordan & Clark, 2004). Elliot och Shaw (1988) är inne på samma linje i sin studie där de menar att Big Bath är något som förekommer i hög utsträckning vid ett byte av den verkställande direktören och att detta görs för att de ska kunna skylla det försämrade resultatet på den som tidigare satt på posten. De nedskrivningar som är utförda är till stor del gjorda i årets senare del, vilket betyder att om den nya verkställande direktören tillträtt tidigt under året, har hen varit med och tagit beslut om nedskrivningen (Elliot & Shaw, 1988).

2.6 Tidigare forskning

Enligt Marton et al. (2016) blir redovisningen osäker när svårigheter att värdera och ledningens subjektiva bedömningar kombineras. Det uppstår då enligt Lhaopadchan (2010) en möjlighet för företagsledningen att redovisa i enlighet med sina egna incitament, istället för att redovisningen ska vara så neutral och objektiv som möjligt (Lhaopadchan, 2010; Marton et al., 2016). Ramanna och Watts (2012) har i en undersökning funnit att företagsledningar många gånger agerar utifrån den egna nyttan snarare än att ge en rättvisande bild av redovisningen. Ramanna och Watts (2012) diskuterar kring de faktorer som ligger till grund för ledningens godtyckliga agerande. Dessa faktorer kan uttrycka sig i form av företagsledningens motvilja till nedskrivningar och den verkställande direktörens ersättningar. Andra faktorer som Ramanna och Watts (2012) pekar på är företagsledningens oro över det egna ryktet och att inte riskera att bryta något avtal med kreditgivare gällande skuldkvoter. Glaum, Landsman och Wyrwa (2018) är inne på samma spår och har undersökt vilka faktorer som påverkar företagsledningens beslut till att skriva ned goodwill. Deras

forskning baseras på vilka faktorer som kan ligga till grund för företagsledningens nedskrivningar. Fokus har främst legat på om nedskrivningar utifrån rådande ekonomiska läge görs tidsenligt, eller om den subjektiva bedömningen och ledningens incitament ligger till grund för att fördröja nedskrivningar. Undersökningen baserar sig på data från 21 länder däribland Sverige där företagen redovisar enligt IFRS. Glaum et al. (2018) har i sin undersökning funnit intressanta samband mellan nedskrivningar och olika händelser i företagen. Ett relevant samband som författarna sett är att om ett företag byter verkställande direktör, är chansen stor att det följs av nedskrivningar. Detta är dock inte helt ostridigt då Iatridis och Senflehner (2014) i en studie där de undersökte noterade företag på den österrikiska börsen mellan 2006 och 2011, inte fann något signifikant samband mellan nedskrivningar av goodwill och byte av verkställande direktör. En förklaring de pekar på kan vara att bolagens revision vid bytet av verkställande direktör utfördes av någon av de fyra stora revisionsfirmorna, även kallade Big 4 (Iatridis & Senflehner, 2014). Ett annat relevant samband som Glaum et al. (2018) funnit i sin studie, är att länder med ett starkt rättsligt system tenderar att vara mer tidsenliga med nedskrivningar av goodwill.

I en studie av Gauffin och Nilsson (2020) som under flera års tid studerat svenska börsbolags nedskrivningar kan de se tydliga mönster. Dessa mönster består av att samtidigt som bolagens goodwillpost ökar, förblir nedskrivningarna försumbart små. För att ta ett exempel ur Gauffin och Nilssons (2020) rapport har nedskrivningarna varje år från 2014 – 2018 utgjort mindre än 1 procent av bolagens totala goodwill med undantag för 2017 där andelen låg på ca 2,3 procent. Orsaken till att det under 2017 var en högre andel nedskrivningar förklaras av att företaget Ericsson ensamt stod för 1,6 procent av nedskrivningarna medan resten av de 18 bolagens nedskrivningar utgjorde resterande 0,7 procent (Gauffin & Nilsson, 2020)

2.7 Hypoteser

Revisorn som granskar bolagens räkenskaper ska verka för att redovisningen är rättvis och att värderingarna är rimliga. Det ger en trygghet till både marknad och intressenter när en revisor har godkänt en årsredovisning. Hur väl insatt en revisor är i branschen och hur de ser på nedskrivningar kan spela en roll i hur tillförlitlig

informationen om goodwill är. Tidigare studier (Chen et al., 2019; Ayres et al., 2019; Stein, 2019) har visat att revisorer har problem med att kontrollera bedömningen av goodwill och att det i vissa fall kan utgöra en risk för revisorn när de inte får möjlighet att kontrollera det djupare. I andra fall kan en revisor som är positivt inställd till nedskrivningar bytas ut. Därför anser vi det intressant att undersöka om det kan finnas skillnader i nedskrivningar relaterade till val av revisor och verkställande direktör.

Det ger oss följande hypotes att testa:

H_{0a}: Byte av revisor påverkar inte nedskrivningar av goodwill

H_{1a}: Byte av revisor påverkar nedskrivningar av goodwill

Regelverken kring bedömning och värdering av goodwill lämnar en del utrymme för företagsledningen och den verkställande direktörens egna bedömningar. Där framgår det tydligt att företagsledningen ska värdera och bedöma utifrån bästa förmåga och att det ska vara rimliga antagen. Med tanke på komplexiteten i beräkningarna och att företagsledningen har bäst information om verksamheten utgör det även svårigheter för utomstående att kontrollera och ifrågasätta det. Glaum et al. (2018) har i sin studie funnit signifikanta samband mellan nedskrivning av goodwill och byte av den verkställande direktören.

Det ger oss följande hypotes att testa:

H_{0b}: Byte av verkställande direktör påverkar inte nedskrivningar av goodwill

H_{1b}: Byte av verkställande direktör påverkar nedskrivningar av goodwill

3. Metod

Det här kapitlet innehåller vårt val av metod, metodkritik, studiens validitet och reliabilitet, vilket urval som undersökningen baseras på, hur vi har samlat in och analyserat data. Vidare redogör vi för våra kontrollvariabler och etik.

3.1 Kvantitativ och deduktiv

Vår utgångspunkt i denna uppsats kommer att baseras på tidigare teorier och forskning inom ämnet. Utifrån den empiriska data vi samlat in tillsammans med våra valda teorier kommer vi att försöka svara på vår frågeställning. När teorier testas med empiriska data utgår forskaren enligt Johannessen och Tufte (2003) från ett deduktivt sätt att arbeta på. Vår insamlade data kommer att vara av kvantitativ karaktär, vilket enligt Johannessen och Tufte (2003) kännetecknas av att materialet är numeriskt, utgår från tidigare teorier och försöker hålla en hög objektiv syn. Enligt Bryman (2018) har forskare som använder sig av kvantitativa metoder fyra huvudsakliga intresseområden. Dessa består av kausalitet, mätning, replikation och generalisering (Bryman, 2018). Studiens syfte utgår från att undersöka om det finns något samband mellan nedskrivningar av goodwill och väsentliga händelser. Utifrån det kommer det primära i vår undersökning vara att svara på frågor som till exempel ”hur ofta” och ”hur många” vilket enligt Bjereld, Demker och Hinnfors (2018) är lämpligt vid kvantitativa studier. Resultatet av dessa frågor kommer vi att besvara i sifferform, som vi sedan kommer att leta samband ur. Med utgångspunkt från vår frågeställning och vårt syfte, kommer vi att använda oss av den metod som passar bäst och valet faller därför på en kvantitativ metod då det enligt Sohlberg och Sohlberg (2019) är en lämplig metod när forskaren drar slutsatser från tidigare teorier.

3.2 Metodkritik

Den kvantitativa metoden är inte helt oproblematiserad och det finns en del kritik mot att använda sig av denna metod (Bryman, 2018). Att försöka uppnå en hög objektivitet är enligt Bryman (2018) ett av de främsta kännetecknen för en kvantitativ metod. Även Bjereld et al. (2018) diskuterar detta och menar att i forskarens strävan att uppnå en hög objektivitet finns risk för en snedvridning av resultatet. Snedvridningen består främst i att forskaren styr resultatet mot det som

redan är känt. Denscombe (2018) framhäver att den kvantitativa metoden kan framstå som mer objektiv än vad den egentligen är då forskaren gör flera val vid en analys av det insamlade materialet. Det föreligger därmed en risk för att forskarens val påverkar undersökningen och därmed inte är fullt så objektiv som det var tänkt. Hur mycket och på vilket sätt valen påverkar undersökningen är svårt att säga men det kan vara bra för läsaren att ha det i åtanke (Denscombe, 2018). En annan kritik mot en kvantitativ studie är att det bara skrapas på ytan och forskaren får inte någon djupare förståelse för det som undersöks enligt Johannessen och Tufte (2003). Till skillnad mot en kvalitativ metod skapas inte en djupare förståelse för andra faktorer som kan påverka resultatet av det som forskaren vill undersöka (Johannessen & Tufte, 2003).

3.3 Validitet och reliabilitet

Två av de vanligaste och mest förekommande begreppen inom kvantitativ forskning är validitet och reliabilitet (Bryman, 2018). Enligt Bjereld et al. (2018) innebär validitet att forskaren mäter det som är avsett att mätas och en låg validitet innebär i princip misslyckande med grundtanken. För att vi i vår forskning ska uppnå en hög validitet har vi utgått från liknande och mer omfattande studier i ämnet och utgått från att använda oss av samma variabler. Eftersom vi vill undersöka sambandet mellan nedskrivningar av goodwill och väsentliga händelser, har vi försökt säkra upp undersökningen med ett antal kontrollvariabler. Dessa variabler har vi funnit i en omfattande studie av Glaum et al. (2018) och finner de relevanta och lämpliga även i vår studie. För att vara säkra på att siffrorna i våra variabler stämmer, har vi gjort ett stort stickprov som motsvarar mer än 15 procent av det totala underlaget. Stickprovet har utförts för att kontrollera att data som vi fått fram i Business Retriever stämmer överens med informationen i årsredovisningarna. Vidare behöver vi operationalisera vad innebörden av väsentliga händelser är, för att kunna göra om det som inte är konkret och mätbart till att bli mätbart. Risken med detta är att mätning även görs på något annat än det som är tänkt att mätas, bara för att det går att mäta. Risken med en låg validitet är enligt Körner och Wahlgren (2015) att hela undersökningen kan ifrågasättas. Vi är både försiktiga och ödmjuka inför detta och förstår att det kan finnas ytterligare förklaringar till nedskrivningar av goodwill som vi inte har med i vår studie.

Reliabilitet är hur mätningen genomförs och även om validiteten skulle vara hög, har det ingen betydelse för undersökningen om reliabiliteten är låg enligt Bjereld et al. (2018). Ett sätt att uppnå en hög reliabilitet är att låta andra forskare utföra undersökningen igen för att på så vis kontrollera att utfallet blir detsamma (Bjereld et al., 2018). Datamaterialet i vår undersökning består av årsredovisningar som vi uteslutande hämtat från databasen Retriever business. Retriever business hämtar i sin tur årsredovisningarna från bolagsverket, som är den myndighet som alla årsredovisningar skickas in till. Årsredovisningar är den information bolagen ger till allmänheten och är kontrollerat och godkänt av revisorer. Därmed är vi trygga med att det är tillförlitlig information och materialets tillgänglighet ger vem som helst möjligheten att kontrollera att vår data är riktig.

3.4 Urval

Vårt urval i denna studie kommer att baseras på Stockholmsbörsen där vi väljer att inrikta oss på företagen som återfinns på largecap-listan. Dessa bolag är de största aktörerna på marknaden och för att få vara med på largecap-listan kräver det ett börsvärde på minst 1 miljard Euro. Antalet företag på denna lista uppgår i skrivandets stund till totalt 89 bolag. Eftersom vi i vår studie avser att undersöka samband mellan bolagens nedskrivningar av goodwill och väsentliga händelser, finner vi valet av largecap lämpligast. Detta för att vi tror att dessa bolag med störst sannolikhet har en goodwillpost i sin balansräkning, vilket är ett krav i vår studie. Åren som vi väljer att fokusera på är mellan 2015 och 2018. Det säkerställer att bolagens årsredovisningar finns tillgängliga hos bolagsverket, bolagens hemsidor och den databas vi avser att använda oss av. Valen av årtal grundar sig dels i att bolagen omfattas av IFRS regelverket då det implementerades år 2005 och att Sverige under denna period befann sig i en högkonjunktur. Att det rådde en högkonjunktur i Sverige under denna period kan vi styrka med fakta från konjunkturinstitutet där detta framgår (Ekonomifakta, 2019). Årsredovisningarna för 2019 hade också varit intressant att ta med i vårt urval. Alla bolag har dock inte släppt dessa, och dessutom sker det en fördröjning från upprättande till att de skickas in till bolagsverket. Vi väljer att utesluta dessa då vi varken har tid eller möjlighet att vänta på att de kommer in till bolagsverket. För att kunna generalisera det resultat

som vi får behöver urvalet vara stort enligt Bjereld et al. (2018). Vi tror att storleken på vårt urval kommer att vara tillräckligt omfattande, eftersom vi väljer alla bolag som finns på largecap-listan.

3.5 Bortfall

I och med att vi vill undersöka nedskrivning av goodwill, har vi tagit bort de bolag som inte har någon goodwillpost. Detta bortfall bestod av totalt 19 bolag. Vi har även tagit bort de enskilda bolagsåren där det inte fanns någon goodwill och det uppgick till totalt 14 bolagsår. Ett bolag valde vi att exkludera helt och hållet på grund av oklarheter kring de finansiella rapporterna och ägarstrukturen. Bolaget var passivt utan att inneha några tillgångar. Sedan delades aktierna i bolaget ut till aktieägarna och ett nytt bolag i koncernen blev moderbolag. Vi har även tagit bort ett bolag då det egna kapitalet under dessa år var kraftigt negativt. Det skulle ge ett extremvärde och inte tillföra något relevant i vår undersökning.

3.6 Insamling och bearbetning av data

Till denna studie har insamlingen av data hämtats från databasen Retriever Business som vi har tillgång till genom Högskolan Dalarnas digitala bibliotek. I denna databas finns bolagens årsredovisningar tillgängliga och det är den sortens data som är relevant för vårt arbete. Alexandersson (2012) beskriver att data som hämtas på detta sätt kallas sekundära data. Det innebär att data är insamlad av någon annan, för att sedan göras tillgängligt för andra att använda (Alexandersson, 2012). Då vi utgår från en kvantitativ metod, behöver vi en stor mängd data till vår undersökning. Retriever Business är lämpligt för oss att använda då vi på ett ganska enkelt sätt kan få tag på det material vi är i behov av. Vårt datamaterial består av paneldata och det är enligt Westerlund (2005) data av en multidimensionell karaktär. Det kombinerar observationer i tvärsnittsdata och tidsserier (Westerlund, 2005).

När vi gjorde vår sökning på bolag, använde vi den utökade sökfunktionen som finns i databasen för att kunna göra de avgränsningar vi behövde. Detta för att resultatet av sökningen enbart skulle innehålla de bolag som utgörs av vår undersökning. De avgränsningar vi har gjort i våra sökningar är "aktiebolag" och "largecap" och då fick vi ett resultat på 89 bolag. För alla dessa 89 bolag har vi laddat ner alla

årsredovisningar mellan åren 2015 - 2018. För de bolag där det fattades årsredovisningar fick vi gå in manuellt och hämta dessa från respektive bolags hemsida. Avgränsningen med åren 2015 - 2018 används även när vi i databasen valde vilka år vi ville få data ifrån. I Retriever Business går det att välja ut de poster vilka anses som intressanta.

Vi valde i ett första steg att exportera data från goodwillposten till Microsoft Excel för att där kunna se vilka av bolagen som har en goodwillpost. Detta eftersom det är vårt huvudkriterium i undersökningen. Efter att ha exkluderat de bolag som inte hade någon goodwillpost var det 70 bolag kvar. Vi kontrollerade de bolag som inte hade någon goodwillpost innan de exkluderades, genom att vi manuellt undersökte goodwillposten i respektive årsredovisning. På så vis kunde vi försäkra oss om att vi inte exkluderade något bolag som hade goodwill. På vissa bolags år stod goodwill på noll, trots att det fanns goodwill året innan eller efter. Dataöverföringen kan då ha missat att föra över goodwill. Vi fick då även här gå in manuellt i respektive årsredovisning för att kontrollera och komplettera.

I det andra steget gick vi igenom alla bolagens årsredovisningar för varje år för att kontrollera om bolagen gjort några nedskrivningar av goodwill och om det hade skett några väsentliga händelser. För att på ett effektivare sätt hitta den information vi sökte efter, använde vi oss av sökfunktionen som finns i varje PDF-program. Där sökte vi på vissa valda nyckelord och några exempel på det är "väsentliga händelser", "koncernledning", "goodwill", "nedskrivning" och "auktorerad revisor". När vi har hittat fakta om bolagens väsentliga händelser, har vi kvantifierat dessa för att kunna göra informationen mätbar. Om det skett ett byte av revisor eller verkställande direktör, har vi i en varsin kolumn identifierat det som Ja=1 och om det inte skett något byte har det i en varsin kolumn identifierats som Nej=0. I de bolag som vi identifierade nedskrivningar av goodwill, har vi ställt andelen av nedskrivningar i relation till total goodwill för att få fram en kvot. Det insamlade materialet har vi sedan sammanställt i ett Excel-dokument för att kunna göra en smidig överföring till ett statistikprogram.

Utöver den grunddata som är nödvändig för vår undersökning har vi behövt hämta ytterligare data för våra kontrollvariabler. Även denna data har vi hämtat från Retriever Business och årsredovisningar där vi använt oss av sökfunktionen, för att kunna filtrera data till de specifika poster vi är intresserade av. De kontrollvariabler som vi har för avsikt att använda oss av består av: *Goodwill/Tillgångar*, *Skulder/Tillgångar*, *MV/BV*, *Nedskrivningar året efter*, *Totala tillgångar*, *Smooth*, *Bath*, *Segment* och *ROA*. Valet av dessa kontrollvariabler förklaras närmare under avsnitt 3.7. Data från de specifika posterna till våra kontrollvariabler har vi exporterat till ett dokument i Excel, där vi har sammanställt och kvantifierat materialet. Alla värden som vi fick genom vår bearbetning av de olika variablerna, förde vi in till vårt befintliga Excel-dokument. Den insamlade data är som nämnts tidigare av sekundär karaktär och det kan förekomma fel som på grund av misstag eller avsikt hamnat i årsredovisningarna, men vi bedömer den sannolikheten som låg. Årsredovisningarna som finns tillgängliga på Retriever Business är hämtade från bolagsverket och därmed godkända av revisorer. Det bidrar till en ökad trygghet och innebär att materialet har en hög reliabilitet. När vi var färdiga med vår sammanställning av data, överförde vi det till ett statistikprogram som heter SPSS. SPSS finns tillgängligt utan kostnad på Högskolan Dalarnas datorer.

3.7 Kontrollvariabler

För att vi i vår analys ska minimera risken för att dra fel slutsatser, kommer vi att använda oss av ett antal kontrollvariabler. I vår studie har vi nedskrivning av goodwill som den beroende variabeln för att undersöka om nedskrivningarna påverkas eller kan förklaras av andra variabler. I valet av kontrollvariabler har vi utgått från en studie av Glaum et al. (2018) som har gjort en liknande undersökning. Deras beroende variabel bestod också av nedskrivningar av goodwill, med skillnaden att de har kvantifierat den som antingen *Ja* för nedskrivning eller *Nej* om ingen nedskrivning skett. Vi har istället räknat ut kvoten genom att dela nedskrivningen med total goodwill. Detta för att vi ville undersöka om byte av verkställande direktör och revisor påverkar storleken på nedskrivningar. Alla våra kontrollvariabler anser vi relevanta för vår studie och är direkt hämtade från studien av Glaum et al. (2018). Glaum et al. (2018) har fler kontrollvariabler men vissa är inte relevanta för vår studie, då de är landspecifika, och andra har visat låg

signifikans i deras studie. Körner och Wahlgren (2015) förklarar att det främst är kvaliteten och relevansen i variablerna som är det väsentliga och inte kvantiteten. De kontrollvariabler som ingår i vår regressionsanalys följer nedan:

Goodwill/Tillgångar

Denna kontrollvariabel är kvoten mellan goodwill före nedskrivning och totala tillgångar före nedskrivning. Glaum et al. (2018) menar att denna variabel är relevant då det enligt tidigare litteratur finns indikationer på att denna kvot kan ha en betydande påverkan på nedskrivningsbeslut. En större kvot bidrar enligt Ramanna och Watts (2012) till att en nedskrivning av goodwill påverkar bolagens finansiella ställning i högre utsträckning. Det innebär alltså att ju högre kvoten är desto mindre benägna är bolagen att skriva ned goodwill och det anser vi vara relevant för vår studie.

Skulder/Tillgångar

Denna kontrollvariabel är skulder genom totala tillgångar, vilket enligt Glaum et al. (2018) kan komma att ha betydelse i företagsledningens beslut som rör goodwill. Företagsledningen kan antingen undvika eller skjuta upp nedskrivningar av goodwill, för att inte riskera att bryta avtal med långivare gällande skuldkvoter eller att försämra sin kreditvärdighet. Beatty och Weber (2006) har i en undersökning sett signifikanta samband mellan företagets storlek på skulder i förhållande till tillgångar. Resultatet indikerade att företag med höga skuldkvoter har färre incitament att skriva ned goodwill (Beatty & Weber, 2006). Anledningen till att vi tar med denna kontrollvariabel i vår studie är för att vi anser den vara relevant. Om ett bolag har höga skulder i förhållande till tillgångar, tror vi att det kan bidra till att företagsledningen helst inte skriver ner tillgångar och däribland goodwill.

Tidigare nedskrivningar

Denna kontrollvariabel ger information om tidigare nedskrivningar. Det är intressant då Glaum et al. (2018) menar att tidigare studier funnit att bolag som gjort nedskrivningar året eller åren innan nuvarande år, är mer benägna att göra ytterligare nedskrivningar. Det tror vi även kan ha relevans i vår studie och väljer därför att ta med den.

Totala tillgångar

Denna kontrollvariabel anger tillgångarnas totala storlek i slutet på året före eventuella nedskrivningar av goodwill. Glaum et al. (2018) använder den i sin studie och vi anser den vara relevant även för vår studie, då goodwill ingår bland tillgångarna.

Smooth

Denna kontrollvariabel handlar om att påverka resultatet och Glaum et al. (2018) har den i sin studie. Glaum et al. (2018) motiverar valet av denna variabel med att tidigare litteratur visat att företagsledning har incitament för att hålla resultatet nere. Detta för att inte höga resultat ska öka förväntningar på bolaget och företagsledningen. Den anser vi även relevant i vår studie utifrån de olika teorier vi har valt och för att nedskrivning av goodwill sker efter subjektiva bedömningar. Det kommer att ge oss viss information om resultatpåverkan förekommer utifrån företagsledningens egna incitament. Denna variabel har vi fått fram genom att räkna ut medianen för alla de bolagsår där resultatet har ökat jämfört med föregående år. De bolagsår där ökningen varit större än medianen har fått siffran 1 och resten har fått siffran 0. Denna variabel har även inkluderat år 2014, för att kunna se förändringen till 2015.

Bath

Denna kontrollvariabel handlar också om resultatet och har en koppling till Big-bath teorin. Glaum et al. (2018) hänvisar till tidigare litteratur och menar att detta är ett sätt för företagsledningen att undvika kritik. Det innebär att om företaget gör ett dåligt resultat, kan de korrigera resultatet så att det blir ännu sämre och kan ursäkta det med att det ändå var ett dåligt år. Vi anser därmed att denna variabel är relevant även för vår studie då vi undersöker om det föreligger något samband mellan nedskrivningar av goodwill och byte av verkställande direktör. Denna variabel har vi fått fram genom att räkna ut medianen för alla de bolagsår där resultatet har minskat jämfört med föregående år. De bolagsår där minskningen varit större än medianen har fått siffran 1 och resten har fått siffran 0. Denna variabel har även inkluderat år 2014, för att kunna se förändringen till 2015.

ROA (avkastning på totalt kapital)

Denna kontrollvariabel anger hur stor avkastningen på det totala kapitalet har varit under åren och används av Glaum et al. (2018). Vi anser den vara relevant även i vår studie, då bolagen jobbar mot vissa avkastningskrav från investerare och marknad.

Segment

Denna kontrollvariabel anger hur många olika segment företagen har och vi anser den vara relevant även för oss, då goodwill fördelas på olika kassagenererade enheter. Det kan vara intressant att se om antalet segment kan påverka nedskrivningar av goodwill.

MV/BV (marknadsvärde genom bokfört värde)

Denna kontrollvariabel anger hur stor kvoten är mellan bolagets marknadsvärde och det egna kapitalet. Vi anser den som relevant i vår studie för att marknadsvärdet är det som aktiekursen baseras på i kombination med totalt antal aktier. Det ligger i bolagens intresse att ha en hög aktiekurs.

Tabell 1 Variabelöversikt

Variabler	Definition	Förväntad effekt
Beroende variabel:		
Nedskrivning av goodwill	Andelen nedskrivning av goodwill	
Dummyvariabler:		
Revisor	Värdet 1 motsvarar företag som bytt revisor	-
Verkställande direktör	Värdet 1 motsvarar företag som bytt verkställande direktör	+
Kontrollvariabler:		
Goodwill/tillgångar	Andelen goodwill i förhållande till tillgångar	-
Skulder/Tillgångar	Andelen skulder i förhållande till tillgångar	-
Tidigare nedskrivningar	Nedskrivningar som skett ett eller flera år innan nuvarande år	+
Totala tillgångar	Totala tillgångar före nedskrivning av goodwill	+
Smooth	Resultatmanipulering	+
Bath	Resultatmanipulering	+
ROA %	Avkastning på totalt kapital	-
Segment	Antal rörelsessegment	+
MV/BV	Marknadsvärde/Bokfört värde	-

Källa: egen bearbetad tabell

3.8 Analysmetod

Den viktigaste metoden när en forskare vill analysera om det föreligger samband mellan olika variabler är enligt Lantz (2013) regressionsanalys. En regressionsanalys går ut på att studera om utfallet av en variabel beror på en eller flera andra variabler (Lantz, 2013). Variablerna som används är antingen av beroende eller oberoende karaktär, där den beroende variabeln (Y) antas påverkas av den oberoende variabeln (X). När en regressionsanalys utförs, kan forskaren utgå från olika ingångsvinklar. Det kan bland annat vara att beskriva ett samband mellan variablerna, skapa en förståelse för hur viktiga olika variabler är när det gäller att förklara utfallet för en annan variabel eller testa ifall det överhuvudtaget föreligger ett samband mellan variablerna (Lantz, 2013). Denna analysmetod går att använda på olika sätt beroende på variablerna i undersökningen. Består variablerna av en beroende och en oberoende, används med fördel en enkel linjär regressionsanalys.

Skulle det finnas fler oberoende variabler, är det lämpligast att använda sig av en multipel regressionsanalys (Lantz, 2013).

Vi har i denna studie försökt efterlikna studien av Glaum et al. (2018) i den mån det är möjligt. Det finns dock vissa skillnader eftersom de gjorde en undersökning som omfattade 21 länder medan vi enbart fokuserat på ett land. Det har inneburit att vi fått utelämnat vissa variabler då de inte varit relevanta i vår studie. En annan viktig skillnad mellan vår studie och studien av Glaum et al. (2018) är regressionsanalysen. Glaum et al. (2018) använder sig av en multipel logistisk regression då deras beroende variabel är en så kallad dummyvariabel som endast kan anta två värden. Detta menar Lantz (2013) är ett vanligt tillvägagångssätt när den beroende variabeln är en dummyvariabel som bara kan anta värdet 1 eller 0. Vår beroende variabel består av en kvot, eftersom vi vill se om storleken på nedskrivningar av goodwill påverkas. Därför har vi istället använt en multipel linjär regression skattad med fixa effekter på år och bransch. Fixa effekter används för att fånga upp variabler som är exkluderade i analysen och inte ändras över tid men varierar mellan enheter (Stock & Watson, 2015). Den beroende variabeln är nedskrivning av goodwill och de oberoende variablerna är byte av revisor, byte av verkställande direktör och ett antal kontrollvariabler som vi har presenterat närmare i avsnitt 3.7. Vi har utfört två regressionsanalyser där vi har separerat byte av revisor och byte av verkställande direktör för att de inte skulle påverka varandra då de ingår i en varsin hypotes. I regressionsanalysen är byte av revisor och byte av verkställande direktör våra oberoende variabler som endast kan anta värdet 1 och 0 då de är dummyvariabler.

Formeln som Glaum et al. (2018) använde i sin regressionsanalys:

$$\begin{aligned} \text{Ln}(\text{IMPAIR})_{i;t} = & a_0 + a_1\text{RETURN}_{i;t} + a_2\text{RETURN LAG}_{i;t} + a_3\text{COMP}_{i;t} + \\ & a_4\text{CEOTURN}_{i;t} + a_5\text{SMOOTH}_{i;t} + a_6\text{BATH}_{i;t} + a_7\text{LEVERAGE}_{i;t} + a_8\text{BIG 4}_{i;t} \\ & + a_9\text{FREEFLOAT}_{i;t} + a_{10}\text{INSTI OWN}_{i;t} + a_{11}\text{ANALYST FOLLOW}_{i;t} + \\ & a_{12}\text{GW/TA} + a_{13}\text{SEGMENTS}_{i;t} + a_{14}\text{YEARS IMP}_{i;t} + a_{15}\text{ROA}_{i;t} + a_{16}\text{SIZE}_{i;t} \\ & + a_{17}\text{MV/BV }_{i;t} + a_{18}\text{RISK}_{i;t} + \sum a_c\text{COUNTRY}_{c;i} + \sum a_j\text{INDUSTRY}_{j;i} + \\ & \sum a_t\text{YEAR} + e_{i;t}; \end{aligned}$$

Formeln som vi använde i vår regressionsanalys:

$$\begin{aligned} \text{Nedskrivning av goodwill} = & \alpha + \gamma(\text{VD och revisors byte}) + \beta_1(\text{Goodwill/Tillgångar}) \\ & + \beta_2(\text{Goodwill/Eget kapital}) + \beta_3(\text{Skulder/Tillgångar}) + \beta_4(\text{Nedskrivning året} \\ & \text{efter}) + \beta_5(\text{Totala tillgångar}) + \beta_6(\text{Smooth}) + \beta_7(\text{Bath}) + \beta_8(\text{ROA}) + \beta_9(\text{Segment}) \\ & + \beta_{10}(\text{MV/BV}) + \sum \beta_b(\text{Bransch}) + \sum \beta_a(\text{År}) + \varepsilon \end{aligned}$$

Vi har även använt oss av korrelation för att undersöka ifall det föreligger något linjärt samband mellan variablerna. Det mått som är vanligast för att behandla detta är korrelationskoefficienten, vilket är det mått vi använder i denna studie. Anledningen till att en korrelation används är för att vi vill se ifall det linjära sambandet är starkt eller svagt. Lantz (2013) skriver att om korrelationen är nära 1, är det ett starkt och positivt samband, nära -1, är ett starkt och negativt samband och nära 0, är sambandet svagt. Vidare har vi i vår studie använt oss av hypotesprövning där vi har konstruerat en nollhypotes och en mothypotes. Prövningen går ut på att utifrån regressionsanalysen förkasta eller behålla nollhypotesen. När en hypotesprövning görs finns det alltid en risk att nollhypotesen förkastas trots att den inte skall förkastas vilket kallas för typ 1-fel. Detta kan även gå i motsatt riktning genom att hypotesen inte förkastas trots att den borde det och det kallas för typ 2-fel (Körner & Wahlgren, 2015; Lantz, 2013). Det går inte att frånga detta helt och en liten risk kommer alltid att föreligga. För att få risken så låg som möjligt bestäms vilken nivå den skall ligga på. Denna nivå kallas för signifikansnivå och de vanligaste värden som nivån brukar anta är 5 procent, 1 procent och 0,1 procent. Lägre procent ger lägre risk (Körner & Wahlgren, 2015).

3.9 Etik

Denna studie kommer inte att behandla personlig information och därför är den aspekten inget vi behöver ta hänsyn till. Informationen vi behandlar är svenska börsbolags årsredovisningar som finns att hämta från Bolagsverket eller respektive bolags hemsida. Bolagsverket anger att informationen på deras hemsida går under offentlighetsprincipen och ger därmed rätt till varje individ att få ta del av (Bolagsverket, 2018). Retriever Business som använts i denna studie hämtar årsredovisningarna från bolagsverket.

4. Empiri

Det här kapitlet innehåller vår deskriptiva statistik följt av Pearsons korrelationsanalys.

4.1 Deskriptiv statistik: Byte av revisor

Det som vi kan utläsa i tabell 2 är att det har skett ett revisorsbyte i totalt 35 bolagsår. Motsvarande siffra för de som inte har bytt revisor framgår i tabell 3 där det inte har skett något byte på de resterande 227 bolagsåren. Det som framgår av tabell 2 är att vid byte av revisor, har dessa bolag i genomsnitt skrivit ned goodwill med 0,13 procent medan de som inte har gjort ett byte av revisor i genomsnitt gjort nedskrivningar av goodwill med 1,38 procent. Maximivärdet på nedskrivning av goodwill på de bolagsår som det skett ett revisorsbyte är 2,4 procent och 52,84 procent när det inte skett ett revisorsbyte. Minimivärdet är 0 i båda fallen. När det gäller *goodwill i relation till tillgångarna* ligger medelvärdet på 23,32 procent vid revisorsbyte och 22,62 procent när det inte skett revisorsbyte. Maximivärdet ligger på 56,89 procent och minimivärdet på 0,069 procent vid revisorsbyte. Maximivärdet ligger på 69,68 procent och minimivärdet på 0,005 procent när det inte skett revisorsbyte. *Nedskrivning året efter* anger hur många år i följd som nedskrivningar har skett. Maximivärdet ligger på 1 vid byte av revisor och 3 när det inte skett byte. Minimivärdet på 0 innebär att inga nedskrivningar har gjorts. *ROA* som anger avkastningen på totalt kapital har ett medelvärde vid byte av revisor på 9,74 procent och när det inte skett byte ett medelvärde på 8,78 procent. Maximivärdet vid byte av revisor ligger på 25,70 procent och 31,80 procent när det inte skett byte. Minimivärden för respektive ligger på 0,4 procent och -3,30 procent. *MV/BV* som anger marknadsvärdets storlek i relation till bokfört värde visar stora spridningar. Medelvärdet för de som bytt revisor visar att marknadsvärdet är 3,25 gånger större än det bokförda värdet och 3,33 gånger större än det bokförda värdet när det inte skett byte. Maximivärdet för respektive ligger på 9,15 för de som bytt revisor och hela 43,68 för de som inte bytt.

Tabell 2   *Deskriptiv statistik: Företag som bytt Revisor*

Variabler	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Nedskrivning kvot	35	.00000	.02400	.0013388	.00449524
Byterevisor=1 (FILTER)	35	1	1	1.00	.000
Goodwill/Tillgångar	35	.00069	.56898	.2332237	.16826246
Skulder/Tillgångar	35	.37000	.98600	.6176086	.14547756
Nedskrivning året efter	35	0	1	.06	.236
Totala tillgångar (tkr)	35	2755255	2627580000	209654760.83	562698724.675
Smooth	35	0	1	.29	.458
Bath	35	0	1	.17	.382
ROA (%)	35	.40	25.70	9.7486	6.39174
Segment	35	1	9	4.17	1.823
MV/BV	35	.50876	9.15000	3.2583635	2.01857176

Källa: Egen bearbetad tabell

Tabell 3   *Deskriptiv statistik: Företag som inte bytt Revisor*

Variabler	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Nedskrivning kvot	227	.00000	.52843	.0138244	.05769810
Byterevisor=0 (FILTER)	227	1	1	1.00	.000
Goodwill/Tillgångar	227	.00005	.69689	.2262818	.18744009
Skulder/Tillgångar	227	.02313	.98800	.5707086	.17456823
Nedskrivning året efter	227	0	3	.11	.442
Totala tillgångar (tkr)	227	1059243	2978174000	166501797.28	512039147.635
Smooth	227	0	1	.34	.476
Bath	227	0	1	.15	.358
ROA (%)	227	-3.30	31.80	8.7899	6.22325
Segment	227	1	10	4.15	1.655
MV/BV	227	.33637	43.68017	3.3321677	3.38572510

Tabell 2 och 3 beskriver antalet bolagsår (N) samt de olika variablernas minimivärde, maximivärde, medelvärde och standardavvikelse.

Källa: Egen bearbetad tabell

4.2 Deskriptiv statistik: Byte av verkställande direktör

Tabell 4 och 5 innehåller den insamlade data vi har gällande byte av verkställande direktör. I tabell 4 framgår det att ett byte av den verkställande direktören har skett i 57 av bolagsåren medan tabell 5 anger att det i 205 bolagsår inte skett någon förändring. I de bolagsår där det har skett ett byte av verkställande direktör, har nedskrivningarna av goodwill i genomsnitt varit 1,15 procent medan motsvarande siffra för de som inte bytt verkställande direktör är 1,23 procent. Maximivärdet på nedskrivningen är 31,79 procent vid byte av verkställande direktör och 52,84 procent när det inte skett ett byte av verkställande direktör. Minimivärdet är 0 i båda fallen. Gällande *goodwill i relation till tillgångarna* ligger medelvärdet på 23,35 procent vid byte av verkställande direktör och 22,54 procent när det inte skett byte

av verkställande direktör. Maximivärdet ligger på 66,71 procent och minimivärdet på 0,005 procent vid byte av verkställande direktör. Maximivärdet ligger på 69,68 procent och minimivärdet på 0,005 procent när det inte skett byte av verkställande direktör. *Nedskrivning året efter* anger hur många år i följd som nedskrivningar har skett. Maximivärdet ligger på 2 vid byte av verkställande direktör och 3 när det inte skett byte. Minimivärdet på 0 innebär att inga nedskrivningar har gjorts. *ROA* som anger avkastningen på totalt kapital har ett medelvärde vid byte av verkställande direktör på 7,14 procent och när det inte skett byte ett medelvärde på 9,41 procent. Maximivärdet vid byte av verkställande direktör ligger på 19,50 procent och 31,80 procent när det inte skett byte. Minimivärden för respektive ligger på -2,70 procent och -3,30 procent. *MV/BV* som anger marknadsvärdets storlek i relation till bokfört värde visar stora spridningar. Medelvärdet för de som bytt verkställande direktör visar att marknadsvärdet är 3,32 gånger större än det bokförda värdet och även 3,32 gånger större än det bokförda värdet när det inte skett byte. Maximivärdet för respektive ligger på 12,14 för de som bytt verkställande direktör och hela 43,68 för de som inte bytt.

Tabell 4   *Deskriptiv statistik: Företag som bytt VD*

Variabler	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Nedskrivning kvot	57	.00000	.31794	.0115753	.04488587
ByteVD=1 (FILTER)	57	1	1	1.00	.000
Goodwill/Tillgångar	57	.00005	.66716	.2335093	.18300029
Skulder/Tillgångar	57	.19249	.98800	.6237108	.16860492
Nedskrivning året efter	57	0	2	.07	.320
Totala tillgångar (tkr)	57	3924000	2766977000	232667289.12	635781811.291
Smooth	57	0	1	.25	.434
Bath	57	0	1	.21	.411
ROA (%)	57	-2.70	19.50	7.1421	5.23027
Segment	57	1	10	4.33	1.994
MV/BV	57	.85622	12.14392	3.3274289	2.26562920

Källa: Egen bearbetad tabell

Tabell 5 Deskriptiv statistik: Företag som inte bytt VD

Variabler	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Nedskrivning kvot	205	.00000	.52843	.0123181	.05622670
ByteVD=0 (FILTER)	205	1	1	1.00	.000
Goodwill/Tillgångar	205	.00005	.69689	.2254575	.18558377
Skulder/Tillgångar	205	.02313	.98700	.5639787	.17038501
Nedskrivning året efter	205	0	3	.11	.445
Totala tillgångar (tkr)	205	1059243	2978174000	155472142.11	480876859.695
Smooth	205	0	1	.36	.481
Bath	205	0	1	.14	.344
ROA (%)	205	-3.30	31.80	9.4117	6.41993
Segment	205	1	10	4.10	1.576
MV/BV	205	.33637	43.68017	3.3208846	3.45979492

Tabell 4 och 5 beskriver antalet bolagsår (N) samt de olika variablernas minimivärde, maximivärde, medelvärde och standardavvikelse.

Källa: Egen bearbetad tabell

4.3 Pearsons korrelation

I tabell 6 kan vi utläsa att när det har skett ett byte av revisor går det att utläsa korrelationen mellan varje enskild variabel. *Skulder genom tillgångar, nedskrivning året efter, totala tillgångar, bath* och *segment* korrelerar alla positivt med nedskrivningar av goodwill. Resterande variabler korrelerar negativt med nedskrivningar av goodwill.

I tabell 7 kan vi utläsa att när det har skett ett byte av verkställande direktör går det att utläsa korrelationen mellan varje enskild variabel. *Skulder genom tillgångar, nedskrivning året efter, totala tillgångar, bath* och *segment* korrelerar alla positivt med nedskrivningar av goodwill. Resterande variabler korrelerar negativt med nedskrivningar av goodwill.

Variablerna sinsemellan visar låga korrelationer, med en högsta notering på 0,486 vilket innebär att multikollinearitet inte är ett problem. Lantz (2013) menar att multikollinearitet kan uppstå när variabler har för stor korrelation mellan varandra, vilket är något som forskaren ska se upp med. Det råder delade meningar om hur stor multikollinearitet som är acceptabel. Sundell (2010) skriver att det inte finns något definitivt värde men att det över 0,8 börjar bli problematiskt. I en artikel av Dohoo, Ducrot, Fourichon, Donald och Hurnik (1996) skriver de att värden över 0.9 är något som forskaren bör se upp med.

Tabell 6 *Korrelationstest: Byte av revisor*

N = 262											
	Nedskrivning kvot	Byte revisor	Goodwill/Tillgångar	Skulder/Tillgångar	Nedskrivning året efter	Totala tillgångar (tkr)	Smooth	Bath	ROA (%)	Segment	MV/BV
Nedskrivning kvot	1										
Byte revisor	-.079	1									
Goodwill/Tillgångar	-.121	.013	1								
Skulder/Tillgångar	.014	.093	-.320	1							
Nedskrivning året efter	.184	-.043	.104	-.051	1						
Totala tillgångar (tkr)	.15	.028	-.303	.468	-.045	1					
Smooth	-.035	-.042	-.129	-.017	.037	.109	1				
Bath	.288	.020	-.128	.004	.073	.104	-.279	1			
ROA (%)	-.199	.052	.169	-.486	-.112	-.306	-.026	-.231	1		
Segment	.093	.004	-.137	.238	.135	.249	.104	.088	-.163	1	
MV/BV	-.115	-.008	.045	-.024	-.080	-.146	-.160	-.121	.367	-.136	1

Pearson Correlation

Källa: Egen bearbetad tabell

Tabell 7 *Korrelationstest: Byte av verkställande direktör*

N = 262											
	Nedskrivning kvot	Byte VD	Goodwill/Tillgångar	Skulder/Tillgångar	Nedskrivning året efter	Totala tillgångar (tkr)	Smooth	Bath	ROA (%)	Segment	MV/BV
Nedskrivning kvot	1										
Byte VD	-.006	1									
Goodwill/Tillgångar	-.121	.018	1								
Skulder/Tillgångar	.014	.144	-.320	1							
Nedskrivning året efter	.184	-.041	.104	-.051	1						
Totala tillgångar (tkr)	.15	.062	-.303	.468	-.045	1					
Smooth	-.035	-.101	-.129	-.017	.037	.109	1				
Bath	.288	.085	-.128	.004	.073	.104	-.279	1			
ROA (%)	-.199	-.150	.169	-.486	-.112	-.306	-.026	-.231	1		
Segment	.093	.057	-.137	.238	.135	.249	.104	.088	-.163	1	
MV/BV	-.115	.001	.045	-.024	-.080	-.146	-.160	-.121	.367	-.136	1

Pearson Correlation

Tabell 6 och 7 är korrelationstester som visar hur variablerna korrelerar med varandra. Detta test gör det även möjligt att undersöka ifall multikollinearitet förekommer.

Källa: Egen bearbetad tabell

5. Resultat och analys

Det här kapitlet innehåller våra hypotesprövningar och en analys av vårt resultat med en koppling till vår referensram.

5.1 Hypotesprövning byte av revisor

I tabell 8, där vi undersökt om nedskrivningar av goodwill har något samband med byte av revisor, kan vi utläsa att det finns ett mycket svagt negativt samband på minus 0,7 procent. Det innebär att när det sker ett byte av revisor, görs mindre nedskrivningar av goodwill. Det vi också kan se i tabell 8 är att byte av revisor inte är statistiskt signifikant på någon signifikansnivå. Det medför att vi ej kan förkasta vår nollhypotes. R-square anger förklaringsgraden och innebär att variationen i nedskrivning av goodwill förklaras till 17,4 procent av de oberoende variablerna.

Tabell 8   *Regressionsanalys: Byte av revisor*

Variabler	Fixa effekter	Std. Fel
(Constant)		
Byterevisor	-.007	.009
GoodwillTillgångar	-.017	.020
SkulderTillgångar	-.036	.026
Nedskrivning året efter	.020**	.008
Totalatillgångartkr	1.142E-11	.000
Smooth	-.002	.007
Bath	.035***	.010
ROA (%)	-.001	.001
Segment	.001	.002
MV/BV	6.672E-5	.001
R-Squared	0.174	

*** p-value <0,01 ** p-value <0,05 * p-value <0,1

Constant = nedskrivning av goodwill.

Källa: egen bearbetad tabell

H_{0a}: Byte av revisor påverkar inte nedskrivningar av goodwill – Förkastas ej.

H_{1a}: Byte av revisor påverkar nedskrivningar av goodwill

5.2 Hypotesprövning byte av verkställande direktör

I tabell 9, där vi undersökt om nedskrivningar av goodwill har något samband med byte av verkställande direktör, kan vi utläsa att det finns ett mycket svagt negativt samband på minus 0,4 procent. Det innebär att när det sker ett byte av verkställande direktör, görs mindre nedskrivningar av goodwill. Det vi också kan se i tabell 9 är att byte av verkställande direktör inte är statistiskt signifikant på någon signifikansnivå. Det medför att vi ej kan förkasta vår nollhypotes. R-square anger förklaringsgraden och innebär att variationen i nedskrivning av goodwill förklaras till 17,3 procent av de oberoende variablerna.

Tabell 9   *Regressionsanalys: Byte av verkställande direktör*

Variabler	Fixa effekter	Std. Fel
(Constant)		
Byte VD	-.004	.008
Goodwill/Tillgångar	-.016	.020
Skulder/Tillgångar	-.037	.026
Nedskrivning året efter	.020**	.008
Totala tillgångar (tkr)	1.111E-11	.000
Smooth	-.002	.007
Bath	.035***	.010
ROA (%)	-.001*	.001
Segment	.001	.002
MV/BV	.000	.001
R-Squared	0.173	

*** p-value <0,01 ** p-value <0,05 * p-value <0,1

Constant = nedskrivning av goodwill.

Källa: egen bearbetad tabell

*H_{0b}: Byte av verkställande direktör påverkar inte nedskrivningar av goodwill –
Förkastas ej.*

H_{1b}: Byte av verkställande direktör påverkar nedskrivningar av goodwill

5.3 Analys

Vi ville undersöka huruvida byte av revisor skulle kunna påverka nedskrivningar av goodwill. Det resultat som vi fick fram är att vi fann ett mycket svagt negativt samband mellan byte av revisor och nedskrivningar av goodwill. Det innebär att vid

byte av revisor är andelen av goodwill som skrivs ned lägre. Det går i linje med studien av Ayres et al. (2019) som funnit betydande samband mellan företagsledningens val av revisor och nedskrivningar av goodwill. Revisorns inställning till goodwill kan avgöra om revisorn får behålla uppdraget (Ayres et al., 2019). Dock är vi försiktiga med tolkningen då vårt samband inte är signifikant och att alla bolag i vår undersökning reviderades av Big 4. Med det menar vi att kunskapen och kvalitén är jämförlig mellan dessa revisionsbolag, och att ett byte av revisor inte påverkar nedskrivningar. Vi tror även att högkonjunkturen spelar en betydande roll och att revisorerna inte lägger lika stor vikt vid att kontrollera företagsledningens bedömningar av goodwill. Detta tror vi har större betydelse i en lågkonjunktur då affärerna går sämre. Med detta försöker vi inte påstå att det inte finns anledning att kontrollera företagsledningens bedömningar under en högkonjunktur, utan att vi tror att det skulle utgöra större problematik under en lågkonjunktur. Risken som revisorn tar vid en revision kan vara högre eller lägre beroende på vad det är för typ av företag, verksamhet och dylikt. I en högkonjunktur med goda framtidsutsikter och blomstrande verksamhet föreligger det en lägre risk för en revisor vid granskning av företagsledningens bedömningar av goodwill.

Vår undersökning visar på ett mycket svagt negativt samband mellan nedskrivning av goodwill och byte av verkställande direktör. Detta är dock inte statistiskt signifikant till skillnad mot studien av Glaum et al. (2018) som fann ett positivt signifikant samband. Det har förvånat oss en aning då vårt resultat skiljer sig mot studien av Glaum et al. (2018) som undersökte tiden före och efter finanskrisen 2008. Vi tror att en stor bidragande orsak till vårt resultat är den då rådande högkonjunkturen. En annan anledning kan vara att vi i vår studie har använt nedskrivning av goodwill som en kvot. Vårt resultat går mer i linje med studien av Iatridis och Senftlechner (2014) som inte heller funnit något signifikant samband mellan nedskrivningar av goodwill och byte av verkställande direktör.

Vid analys av de kontrollvariabler vi har använt i studien, kan vi konstatera några signifikanta samband. Variabeln *nedskrivning året efter* visar ett svagt positivt signifikant samband vilket går i linje med studien av Glaum et al. (2018) även om de hade ett starkare samband. Vi tror att det kan bero på att om bolaget skrivit ned

goodwill ena året, har de sänkt förväntningarna från marknaden och att det då blir enklare att skriva ned även året efter. Variabeln *bath* visar ett svagt positivt signifikant samband vilket går emot studien av Glaum et al. (2018) som fick ett svagt negativt samband men inte signifikant på någon nivå. Detta tror vi beror på att om resultatet redan är under förväntningarna, blir det inte lika stor uppståndelse om ledningen väljer att sänka det ytterligare. Dessa variabler visade signifikans i båda våra regressioner. Variabeln *ROA*, som är avkastning på totalt kapital, visade ett svagt negativt signifikant samband i regressionsanalysen för byte av verkställande direktör och utan signifikans för byte av revisor. Även detta är i linje med studien av Glaum et al. (2018). Det tror vi kan förklaras av att om bolaget har en hög avkastning, finns det en motvilja till att sänka den för att behålla sitt värde på aktiemarknaden.

Variabeln *goodwill/tillgångar* visar ett mycket svagt negativt samband i båda våra regressionsanalyser, vilket går emot studien av Glaum et al. (2018) som hittade ett mycket starkt positivt samband. Vårt resultat gick emot våra förväntningar men går i linje med undersökningen av Gauffin och Nilsson (2020) som menar att goodwillposten hela tiden ökar i förhållande till tillgångarna. Detta tror vi är i linje med företagsledningens incitament att visa upp bättre siffror. När det gäller variabeln *skulder/tillgångar*, går vårt resultat i linje med det som Glaum et al. (2018) funnit. Förklaringen kan enligt oss bero på att bolagen vill visa upp lägre skuldkvoter för marknad och finansiärer. Båda våra regressioner visar ett svagt negativt samband men ingen signifikans. *Totala tillgångar* visar i enlighet med studien av Glaum et al. (2018) ett svagt positivt samband med den viktiga skillnaden att det i våra regressionsanalyser inte finns någon signifikans. Vi tror att stora tillgångsposter med goodwill inkluderat skapar en risk för att intressenter ser det som att tillgångarna är uppblåsta och därför skriver bolagen ned det för att hålla det på en rimlig nivå. Variabeln *smooth* visar i båda våra regressionsanalyser ett mycket svagt negativt samband vilket inte går i linje med Glaum et al. (2018). Deras resultat visade ett positivt signifikant samband. Anledningen till att vi fick ett svagt negativt samband och att det gick emot våra förväntningar tror vi kan bero på att marknaden förväntar sig bra resultat från företagen i och med att det råder högkonjunktur. Variabeln *segment* går i linje med Glaum et al. (2018) där båda regressionerna visar ett mycket

svagt positivt samband. Skillnaden är dock att vi inte har ett signifikant samband. Detta kan förklaras av att fler segment innebär fler kassagenererande enheter vilket vi tror bidrar till att det är lättare att identifiera behov av nedskrivningar i varje segment än om de skulle utgöras av en enhet. *MV/BV*, som anger marknadsvärde genom bokfört värde, visar i våra regressionsanalyser inget eller ett mycket svagt positivt samband. Det går emot studien av Glaum et al. (2018) som har funnit ett svagt negativt signifikant samband. Resultatet av denna variabel gick emot våra förväntningar och vi tror att det kan förklaras av att företagen inte är benägna att ändra sitt marknadsvärde för att inte aktiepriset och den allmänna uppfattningen om bolaget ska påverkas.

Vårt resultat visar att nedskrivningar sällan sker och att det går i linje med undersökningarna som Gauffin och Nilsson (2020) gjort. Regelsättarnas intentioner har varit att redovisningen av goodwill ska vara rättvis och att värdet inte ska överstiga återvinningsvärdet (Marton et al., (2016)). Om vårt resultat beror på att företagsledningen agerar subjektivt eller inte är svårt att säga, men tidigare forskning (Ramanna & Watts, 2012; Glaum et al., 2018; Lhaopadchan, 2010) har visat att regelsättarnas intentioner inte alltid har återspeglats av företagens värdering av goodwill.

Resultatet i den här studien går i vissa fall emot och i andra fall med tidigare teorier och studier som har gjorts inom samma fält. För att koppla det till agentteorin, har inte vi funnit någon betydande indikation på att företagsledningen utnyttjar sitt informationsövertag. Nedskrivningar sker sällan och om det beror på högkonjunktur eller företagsledningens nyttomaximering enligt teorin av Jensen och Meckling (1976) är inget vi med säkerhet kan uttala oss om. En av övervakningsåtgärderna enligt Jensen och Meckling (1976) är övervakning (monitoring). Detta i form av att ägaren (principalen) använder sig av revisorer som en slags försäkring mot företagsledningens (agenten) egna agenda. Vårt resultat visar ett mycket svagt negativt samband mellan byte av revisor och nedskrivningar av goodwill. Det innebär att när företagen byter revisor, skrivs det ner mindre och detta är i enlighet med studien av Ayres et al. (2019).

Vår studie visar att det finns ett mycket svagt negativt samband mellan *skulder/tillgångar* och nedskrivning av goodwill. Det innebär att om bolagens skuldkvot ökar, resulterar det i mindre nedskrivningar. Det kan kopplas till positive accounting theory (Watts & Zimmerman, 1978, 1990) och hypotesen om skuldförbindelser (debt covenant hypothesis) som innebär att företagsledningen verkar för att inte överstiga de avtalade skuldnivåerna som de har med kreditgivare. Vårt resultat kan inte kopplas till hypotesen om politiska kostnader (political cost hypothesis) där vi sett ett mycket svagt negativt samband mellan *smooth* och nedskrivning av goodwill. Det innebär att företagen inte använder sig av resultatmanipulering för att minska resultatet om det är högt. Vårt samband är inte statistiskt säkerställt men indikerar ändå en skillnad mot studien av Glaum et al. (2018) som hittade ett positivt signifikant samband. En förklaring till att vårt resultat går emot tidigare studier kan även i detta fall vara på grund av den då rådande högkonjunkturen och att bättre resultat är något som marknaden förväntar sig.

Vårt resultat visar i linje med studien av Glaum et al. (2018) att *ROA* spelar en roll i företagets nedskrivning av goodwill. Vi har funnit ett mycket svagt negativt samband mellan *ROA* och nedskrivning av goodwill som är signifikant på tioprocentens nivå. Det innebär att om avkastningen stiger, tenderar det att resultera i mindre nedskrivningar av goodwill. Detta kan kopplas till earnings management som Graham et al. (2005) menar är en form av resultatmanipulering vilket påverkar företagets ekonomiska ställning men inte har effekter på kassaflödet. Teorin utgår från att det finns en föreställning från företagsledning och verkställande direktörer att det är resultatet som är viktigast för marknaden och inte kassaflödet. Detta tror vi är en av anledningarna till att företagets subjektiva bedömningar sällan leder till nedskrivning av goodwill trots att många ekonomiska teorier utgår från att kassaflödet är det som borde ligga till grund för ett företags värde och välmående. Big bath teorin förklarar att företagsledningen justerar resultatet nedåt om företaget redan går sämre, för att kunna visa upp bättre resultat följande år. Vanligtvis sker det vid byte av den verkställande direktören. Det är en strategi för att på så vis kunna skylla dåliga resultat på tidigare ledning och verkställande direktör (Jordan & Clark, 2004; Walsh et al., 1991; Watts & Zimmerman, 1990). Vårt resultat i denna studie visar att nedskrivningar sker mer sällan när det har skett byte av den verkställande

direktören även om sambandet är mycket svagt. Det som är intressant i vårt resultat är att *bath* visar ett positivt signifikant samband med nedskrivningar av goodwill, vilket vi menar är i linje med big bath teorin. Det innebär att företagsledningen gör nedskrivningar när resultatet redan är dåligt även om det inte skett något byte av verkställande direktör. Resultatet i vår studie går i motsatt riktning jämfört med studien av Glaum et al. (2018), även om deras samband inte uppnådde någon signifikans.

Då vi utgått från en studie av Glaum et al. (2018) och våra resultat skiljer sig från varandra tror vi kan bero på några olika omständigheter. Deras kvantifiering av nedskrivning av goodwill består av ja eller nej. Det vill säga att om det skett en nedskrivning oavsett storlek, har de registrerat det som ja. Skillnaden i vår studie är att vi istället har räknat fram en nedskrivningskvot för vi menar att det finns en stor skillnad i storlek på nedskrivningar och vilka slutsatser som kan dras från det. Detta kan vara en förklaring till varför våra resultat i vissa fall skiljer sig åt. En annan förklaring kan också vara att vi enbart har fokuserat på ett land medan Glaum et al. (2018) gjort en studie med 21 länder. Vi menar att det finns en stor skillnad i ländernas reglering och rättsliga system som utgör en form av tillsyn. En annan viktig skillnad är att vår studie innefattar en period som utgjordes av en högkonjunktur vilket vi tror har en relevant betydelse för resultatet.

6. Slutsats

Det här kapitlet innehåller våra slutsatser av studien följt av förslag på vidare forskning och våra lärdomar.

Syftet med den här studien har varit att undersöka om det föreligger något samband mellan nedskrivningar av goodwill och väsentliga händelser. De väsentliga händelser som varit i fokus är byte av revisor och byte av verkställande direktör. Tidigare forskning kring ämnet har pekat åt olika håll där Glaum et al. (2018) hittade samband mellan nedskrivning av goodwill och byte av verkställande direktör medan Iatridis och Senftlechner (2014) inte gjorde det. Vid byte av revisor visar tidigare forskning att det finns problem i kontrollen av företagsledningens värdering av goodwill beroende på revisorns kompetens och integritet (Ayres et al., 2019; Stein, 2019).

När det gäller sambandet mellan nedskrivningar av goodwill och byte av den verkställande direktören, trodde vi att resultatet skulle vara mer tydligt och indikera att det föreligger samband utifrån företagsledningens nytto-maximerande incitament. Det har undersökningar av bland andra Glaum et al. (2018) och Ramanna och Watts (2012) visat. Med tanke på hur etablerade och välanvända de olika ekonomiska teorierna är, hade vi en förväntning om att vårt resultat skulle bekräfta dessa teorier.

När det gäller sambandet mellan nedskrivningar av goodwill och byte av revisor, gick resultatet enligt våra förväntningar. Tidigare studier av Ayres et al. (2019) och Stein (2019) har visat att byte av revisor leder till mindre nedskrivningar av goodwill, vilket även vår studie pekar på. Att vårt resultat pekar åt samma håll som tidigare studier vi nämnt ovan kan vi inte med säkerhet säga beror på samma anledningar.

Vi har inte kunnat förkasta någon av våra nollhypoteser och därmed kan vi inte säga om det föreligger något samband mellan nedskrivningar av goodwill och företagens väsentliga händelser.

Vi valde medvetet att fokusera på en högkonjunktur då tidigare studier däribland Glaum et al. (2018) innefattat finanskraschen 2008. Vår undersökning visar också

att goodwill generellt sett skrivs ned i låg grad under en högkonjunktur. Inte minst är detta intressant i jämförelse med de undersökningar som Gauffin och Nilsson (2020) gjort. Deras undersökning visar att nedskrivningar av goodwill legat på samma låga nivåer sedan 2009 trots att goodwillposten hela tiden ökat. Det innebär att goodwill skrivs ned i låg grad oavsett om det är låg- eller högkonjunktur. Detta menar vi är problematiskt och kan innebära att bolagen har alldeles för stora goodwillposter i relation till det egna kapitalet. På sikt kan det vid en nedgång i ekonomin innebära att goodwillen måste skrivas ned i större omfattning vilket kommer att påverka det egna kapitalet och hela aktiemarknaden.

6.1 Förslag till vidare forskning

Vi tycker att det hade varit intressant att göra en kvalitativ undersökning för att få en djupare förståelse inom ämnet, eftersom nedskrivningar av goodwill innehåller subjektiva bedömningar. Ett annat förslag är att undersöka även small- och midcap för att se om det föreligger några skillnader.

6.2 Våra lärdomar

Våra år på Högskolan Dalarna har gett oss en kunskapsbas som varit av avgörande betydelse för att skriva denna uppsats. Vi har fått en djupare kunskap i hur en forskning går till och dessutom har vi lärt oss att analysera data på en högre nivå.

Litteraturförteckning

- Alexandersson, K. (2012). *Källkritik på internet*. Ödeshög: Stiftelsen för internetinfrastruktur.
- Avanza. (den 1 April 2020). <https://www.avanza.se/kundservice.html/739/vad-ar-en-borslista/?categoryId=362>. Hämtat från www.avanza.se
- Ayres, D. R., Neal, T. L., Reid, L. C., & Shipman, J. E. (2019). Auditing Goodwill in the Post-amortization Era: Challenges for Auditors. *Contemporary Accounting Research*, 36(1), 82-107. doi:10.1111/1911-3846.12423
- Beatty, A., & Weber, J. (2006). Accounting Discretion in Fair Value Estimates: An Examination of SFAS 142 Goodwill Impairments. *Journal of Accounting Research*, 44(2), 257-288. doi:10.1111/j.1475-679X.2006.00200.x
- Bjereld, U., Demker, M., & Hinnfors, J. (2018). *Varför vetenskap?* (4 uppl.). Lund: Studentlitteratur AB.
- Bolagsverket. (2018). *Offentliga uppgifter*. Hämtat från <https://bolagsverket.se/om/oss/verksamhet/offentliga/uppgifter-1.2265> den 28 April 2020
- Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder* (3 uppl.). Stockholm: Liber AB.
- Carlsson, J., & Sandell, N. (2018). *Koncernredovisning* (3 uppl.). Stockholm: Liber.
- Carrington, T. (2014). *Revision*. Stockholm: Liber AB.
- Chen, V. Y., Keung, E. C., & Lin, I.-M. (2019). Disclosure of fair value measurement in goodwill impairment test and audit fees. *Contemporary Accounting and Economics*, 15(3). doi:<https://doi.org/10.1016/j.jcae.2019.100160>
- Denscombe, M. (2018). *Forskningshandboken* (4:1 uppl.). Lund: Studentlitteratur AB.
- Dohoo, I., Ducrot, C., Fourichon, C., Donald, A., & Hurnik, D. (1996). An overview of techniques for dealing with large numbers of independent variables in epidemiologic studies. *Preventive Veterinary Medicine*, 29, 221-239.

- Ekonomifakta. (2019). *Fakta/Ekonomi/Tillvaxt/hogkonjunktur-eller-lagkonjunktur*. Hämtat från <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Ekonomi/Tillvaxt/hogkonjunktur-eller-lagkonjunktur/?fbclid=IwAR1I2MzUlokCUwgY1XQokJgxfVIqui34GLwFUiffN9wI3vJOXbzsvPZpY0I>: www.ekonomifakta.se den 23 Mars 2020
- Elliott, J. A., & Shaw, W. H. (1988). Write-Offs as Accounting Procedures to Manage Perceptions. *Journal of Accounting Research*, 26(2), 91-119. doi:10.2307/2491182
- FAR Akademi. (2013). *IFRS-volymer 2013*. Stockholm: FAR Akademi AB.
- Gauffin, B., & Nilsson, S.-A. (2020). Rörelseförvärv enligt IFRS 3, - fjortonde året - spänningen stiger, vad kommer i IASB:s diskussionsrapport? *Tidningen Balans. Tidskrift för föreningen auktoriserade revisorer*, 1.
- Glaum, M., Landsman, W. R., & Wyrwa, S. (2018). Goodwill Impairment: The Effects of Public Enforcement and Monitoring by Institutional Investors. *The Accounting Review*, 93(6), 149-180. doi:10.2308/accr-52006
- Graham, J. R., Harvey, C. R., & Rajgopal, S. (2005). The economic implications of corporate financial reporting. *Journal of Accounting & Economics*, 3-73. doi:10.1016/j.jacceco.2005.01.002
- Gros, M., & Koch, S. (2019). Discretionary goodwill impairment losses in Europe. *Journal of Applied Accounting Research*, 21(1), 106-124. doi:DOI 10.1108/JAAR-03-2018-0039
- Hartwig, F. (2018). *Redovisningsteorins grunder*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Iatridis, G. E., & Senftlechner, D. (2014). An Empirical Investigation of Goodwill in Austria: Evidence on Management Change and Cost of Capital. *Australian Accounting Review*, 24(2), 171-181. doi:10.1111/auar.12014
- Jensen, M. C., & Meckling, W. H. (1976). Theory of the firm: managerial behavior, agency costs and ownership structure. *Journal of Financial Economics*, 3, 305-360. doi:10.1016/0304-405X(76)90026-X
- Johannessen, A., & Tufte, A. P. (2003). *Introduktion till samhällsvetenskaplig Metod* (1:3 uppl.). Malmö: Liber AB.
- Jordan, C. E., & Clark, S. J. (2004). Big Bath Earnings Management: The Case Of Goodwill Impairment Under SFAS No. 142. *Journal of Applied Business Research*, 20(2), 63-70. doi:10.19030/jabr.v20i2.2206

- Körner, S., & Wahlgren, L. (2015). *Statistiska metoder*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Lantz, B. (2013). *Grundläggande statistisk analys*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Lhaopadchan, S. (2010). Fair value accounting and intangible assets Goodwill impairment and managerial choice. *Journal of Financial Regulation and Compliance*, 18(2), ss. 120-130. doi:10.1108/13581981011033989
- Li, K., & Sloan, R. G. (Juni 2017). Has goodwill accounting gone bad. *Review of accounting studies*, 22(2). doi:10.1007/s11142-017-9401-7
- Lönnqvist, R. (2012). *Årsredovisning i aktiebolag och koncerner* (5:4 uppl.). Lund: Studentlitteratur AB.
- Marton, J., Lundqvist, P., & Pettersson, A. K. (2016). *IFRS - i teori och praktik* (4 uppl.). Stockholm: Sanoma utbildning AB.
- Ramanna, K., & Watts, R. L. (2012). Evidence on the use of unverifiable estimates in required goodwill impairment. *Review of Accounting Studies*, 749-780. doi:10.1007/s11142-012-9188-5
- Sohlberg, P., & Sohlberg, B.-M. (2019). *Kunskapens former: vetenskapsteori, forskningsmetod och forskningsetik* (4 uppl.). Stockholm: Liber AB.
- Stein, S. E. (2019). Auditor Industry Specialization and Accounting Estimates: Evidence from Asset Impairments. *Auditing: A Journal of practice & Theory*, 38(2), 207-234. doi:10.2308/ajpt-52231
- Stock, J. H., & Watson, M. W. (2015). *Introduction to Econometrics* (3 uppl.). Harlow: Pearson Education.
- Sundell, A. (2010). *Guide: Regressionsdiagnostik - multikollinearitet*. Hämtat från <https://spssakuten.com/2010/10/16/guide-regressionsdiagnostik-%E2%80%93-multikollinearitet/> den 20 April 2020
- Walsh, P., Craig, R., & Clark, F. (1991). Big bath accounting using extraordinary items adjustments: Australian empirical evidence. *18*, 173-189. doi:10.1111/j.1468-5957.1991.tb00587.x
- Watts, R. L., & Zimmerman, J. L. (1978). Towards a Positive Theory of the Determination of Accounting Standards. *The accounting review*, 53(1), 112-134.
- Watts, R. L., & Zimmerman, J. L. (1990). Positive Accounting Theory: A Ten Year Perspective. *The Accounting Review*, 65(1), 131-156.

Westerlund, J. (2005). *Introduktion till ekonometri*. Lund: Studentlitteratur AB.